

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ТЕХНІЧНИХ ВНЗ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Григор'єва С.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Випускники вищих навчальних закладів (далі ВНЗ)- молоді фахівці – є однією з соціально малозахищених категорій населення. Тому державна політика у цій сфері має бути спрямована на пошук шляхів розв'язання проблем, пов'язаних із працевлаштуванням випускників ВНЗ та покращенням ситуації, виокремлення конкретної проблеми і розробка плану по її усуненню. Правові аспекти працевлаштування молоді, враховуючи випускників, досліджувала значна кількість науковців, зокрема, Ю. Богоявленська, Т. Буда, Т. Заяць, В. Кравченко, Н. Анішина, Д. Верба, К. Бондарчук, Ю.М. Шитова та інші.

Відповідно до даних наданих Державною службою зайнятості, приблизно половина безробітних, молоді люди віком до 35 років, а рівень безробіття серед молоді є значно вищий, ніж серед інших вікових категорій. Саме тому, виникає необхідність проведення аналізу недоліків у працевлаштуванні випускників ВНЗ.

Проблеми, що стосуються працевлаштування випускників ВНЗ, спричинені певними особливостями соціального стану і трудової поведінки: недостатнім освітнім рівнем; низькою адаптованістю та вразливістю щодо економічного й соціального середовища; підвищеними вимогами щодо працевлаштування (престижу, заробітку), до змісту, характеру і умов праці; високою професійною і територіальною мобільністю, що зумовлена неусталеністю та слабкістю економічних і соціальних зав'язків молоді людини, а також тим, що роботодавці не хочуть брати на роботу початківців, мотивуючи це відсутністю у них досвіду.

Основні проблеми молодіжного ринку праці зводяться до наступних:

- 1) недостатня мотивація до легального працевлаштування, особливо, для студентів, які навчаються;
- 2) високий рівень безробіття молоді віком до 25 років (майже 20% за офіційною статистикою). Рівень безробіття молоді з вищою освітою, професійно-технічною та повною загальною суттєво вищий (більше, ніж втричі), ніж у відповідних груп всього працездатного населення. Вихід молоді на ринок праці, відбувається, переважно, після закінчення навчання. Саме на цьому етапі виникає багато проблем щодо реалізації їх трудового потенціалу;
- 3) невідповідність потреб ринку праці та системи фахової освіти (приблизно 40% випускників ВНЗ працевлаштовуються не за набутою спеціальністю). Головним чином, це спричинено відсутністю державного прогнозування потреб економіки у спеціалістах з вищою освітою. Тому й виникають на ринку праці диспропорції попиту й пропозиції дипломованих фахівців;
- 4) дефіцит можливостей для професійного зростання особи та побудови кар'єри;
- 5) низькі темпи створення нових робочих місць внаслідок несприятливого інвестиційного клімату.